

[Bertel Dahlgaard.]

ringen og Rigsdagen skabte ved den danske Note til England af 19. Oktober. Deri er jeg ikke uenig, og jeg har ogsaa tilladt mig at gøre den højtærede Statsminister opmærksom herpaa, hvoroverfor den højtærede Statsminister hævdede, at dette ikke et Øjeblik havde været hans Hensigt.

Under den Diskussion, som i Anledning af Statsministerens Udtalelse opstod om hans større eller mindre Frihed til at udtale sig afvigende fra Notens Indhold, har jeg sagt offentligt, at jeg betragter det som en Selvfølge, at en Statsminister, der af egen fri Vilje indgaar en Aftale med Rigsdagen om Retningslinierne for Danmarks Politik i en bestemt Sag over for Udlandet, vil forstaa, at naar han paa Danmarks Vegne ved Henvendelse til Udlandet søger denne Politik virkeliggjort, har han afskaaret sig fra samtidig at agitere for en anden Politik. Enhver forstaaer, at ellers vilde jo baade hans egen og Landets Stilling blive uholdbar. Jeg sagde samtidig, at jeg ikke kunde tænke mig andet, end at den nuværende højtærede Statsminister var ganske enig deri. Vi faar jo nu Lejlighed til i Løbet af Dagen at høre den højtærede Statsministers Udtalelse i saa Henseende, og først naar denne Udtalelse foreligger, er Tiden for os inde til at tage afgørende Standpunkt i den foreliggende Situation.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft har paa dette Punkt indledet en helt ny parlamentarisk Praksis. Det er jo ellers almindeligt, at man, naar man retter stærke Angreb paa en Minister, afventer Ministerens Svar paa Angrebet, forinden man eventuelt stiller et Mistillidsvotum. Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft har nu byttet om paa Begivenhedernes Rækkefølge. Han begynder med at stille et Forslag til Mistillidsvotum — forinden Ministeren har gjort Rede for sin Stilling. (*Hans Hedtoft*: Det har Ministeren gjort — i Studenterforeningen; det ved det ærede Medlem.). Var det nu ikke rigtigt, at vi talte i Rækkefølge og ikke samtidig? (*Hans Hedtoft*: Jo, men det lever lidt op med en Afbrydelse en Gang imellem!). Men det ærede Medlems Hastværk skyldes maaske, at han ængstedes for, at en Konkurrent skulde komme ham i Forkøbet? (*Hans Hedtoft*: Jeg har dog aldrig frygtet det ærede Medlem som Konkurrent!). Det kan jo komme. (*Hans Hedtoft*: Det tvivler jeg desværre meget paa!).

Den højtærede Statsminister har jo Forkærlighed for at udtale sig i populære og let fattelige Vendinger. Jeg ser, at han i Søndags har holdt en Tale, hvori han antyder, at han

synes, han skulde have Ret til at tale i fuld Frihed til sin Kone og ogsaa til sine Medhjælpere hjemme paa Gaarden. (*Aksel Larsen*: Og med sine Køer!) Ja, det synes virkelig af Udtalelsen at fremgaa, at han ogsaa mener at kunne have personlig Berørelse af somme Tider at gaa og smaa-snakke frit med Køerne. Jeg vil gerne straks sige til den højtærede Statsminister, at jeg synes virkelig, at den Grænse, Statsministeren her selv har trukket, lyder overordentlig acceptabel.

Maa jeg saa føje en Ting til. Samtidig tegner Udtalelsen jo Billedet af et hyggeligt lille Land, hvor selv Statsministeren omsætter de mest delikate og problematiske Problemer i det jævne og letfattede Sprog. Det er i Virkeligheden Diplomati omsat i H. C. Andersens henrivende Eventyrstil, som vi alle holder af. Jeg kunde ogsaa sige: Det er virkelig et kosteligt Billede, Statsministeren her har formaaet at fremkalde af sin diplomatiske Virksomhed.

Derimod er der i anden Forbindelse fremsat Betragtninger af den højtærede Statsminister, som efter min Mening vil vække Protest i vide Kredse af det danske Folk. Det er, naar han et Par Gange i Taler har søgt at give det Udseende af, at vort Folk har været et vegt og eftergivende Folk i vor folkelige og nationale Kamp, og at vi folkeligt og kulturelt er et Nederlagets Folk. Nej, deri tager Statsministeren fejl. Dansk Statspolitik har gennem Tiderne fejlet, lige fra Enevoldskongernes Politik i Hertugdømmerne til de Nationalliberales utilgivelige Fejlvurdering i Tiden mellem de to slesvigske Krige, der førte til Tabet af det danske Sønderjylland og til den danske nordslesvigske Befolknings Undertrykkelse under preussisk Aag i to Slægtled. Men hvad den danske Statspolitik fejlede og tabte, det vandtes netop igen derigennem, at vor Folkestamme ikke var vegt og slap. Det var netop dansk folkelig Kulturs Styrke, der satte Bom for den Fortrykning, hvis Fremtrængen de statspolitiske Fejlgreb havde begunstiget. Sønderjydernes sejge Kamp efter 1864 og deres aandelige Forbindelse med det gamle Land byggede den nationale Front op, som blev uovervindelig, og det lader sig slet ikke gøre, som Statsministeren i sine Taler har forsøgt at faa sine Tilhørere til at tro, at fremstille det saadan, at denne Kamp, denne folkelige Kamp, undergravedes af en Hvad-kan-det-nytte-Tankegang. Statsministeren skulde engang fordybe sig i den Tidsperiodes grænsepolitiske Historie, hvor den frugtbare Vekselvirkning fandt Sted mellem